

Oświadczenie złożone przez senatora Ryszarda Góreckiego oraz senatora Stanisława Gorczycę na 70. posiedzeniu Senatu w dniu 4 lutego 2011 r.

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Andrzeja Kraszewskiego

Szanowny Panie Ministrze!

W imieniu Polskiej Izby Gospodarczej Przemysłu Drzewnego chcielibyśmy zwrócić uwagę na nieprawidłowości, jakie w procesie obrotu drewnem wywołują przetargi ogłaszane przez Lasy Państwowe. Brak precyzyjnych przepisów w tej kwestii ogranicza konkurencję na rynku i sprzyja działaniom o charakterze korupcyjnym. Polska Izba Gospodarcza w skierowanym do mnie piśmie wskazuje, że „stosowany przez Lasy Państwowe system sprzedaży drewna jest nieszczęściem dla całego przemysłu drzewnego, a wraz z nim dla całej gospodarki kraju. To właśnie ten system stanowi przyczynę niedostatecznego rozwoju wielu polskich przedsiębiorstw, braku tak potrzebnych inwestycji i rozwoju zagrożeń, które dają o sobie znać w postaci strat gospodarczych, utraty miejsc pracy, odpływu z Polski surowca drzewnego i w efekcie redukcji wpływów z przemysłu do budżetu państwa”.

Izba wskazuje, iż system nie jest przejrzysty, jak to miało być w założeniach. Informacje o przetargach, wygranych, ilościach sprzedanego drewna nie są podawane do publicznej wiadomości, jak powinno to być w przypadku mienia Skarbu Państwa. System przetargów stanowi znakomite narzędzie do kreowania wysokich cen i skutecznie wpływa na przejmowanie polskiego rynku drewna przez konkurentów spoza granic kraju. Stosowanie tak zwanych przetargów ograniczonych jest narzędziem spekulacji wykorzystywanym przez firmy uznawane za stałych odbiorców. Są to handlarze, którzy podbijają ceny na niekorzyść producentów drewna.

Wewnętrznie określone zasady kategoryzacji drewna powodują, iż startujący w przetargu tak naprawdę nie wie, co kupuje. Odbiorcy drewna tartaczno-muszą bowiem podczas przetargu licytować cenę drewna klasy WC01, a kupują w ten sposób zupełnie co innego, mianowicie partie określone przez wymyśloną przez LP nazwę „W_Standard”, co oznacza drewno zawierające wszystkie możliwe klasy i wymiary. Odbiorca nie ma żadnej możliwości sprawdzenia, jakie są udziały tych klas, a więc tego, co faktycznie kupił, aż do momentu dostarczenia dostawy do jego zakładu. Dodatkowo, jak wskazuje izba, Lasy Państwowe dopuszczają negocjacje w sprawie jakości i innych cech sprzedanego drewna, co zaprzecza idei samego przetargu.

Wszystkich odbiorców teoretycznie obowiązują równe warunki zakupu. W praktyce jednak warunki umów są określone przez poszczególnych nadleśniczych, nie ma jednakowego systemu w całym kraju. Lasy Państwowe stosują także restrykcyjne i jednostronne, zapisane we wszystkich umowach kary umowne, prowadzące do zabezpieczenia interesów tylko jednej strony.

Obecnie obowiązujące zasady, na podstawie których ogłaszane i przeprowadzane są przetargi, są krzywdzące dla polskich przedsiębiorców zajmujących się obrotem drewna. Jak wynika z danych przytoczonych przez Polską Izbę Gospodarczą Przemysłu Drzewnego, w 2010 r. z Polski wywieziono cztery razy więcej drewna okrągłego niż jeszcze w 2008 r. Ta ilość to około 2300 tysięcy m³, a bez drewna opałowego 1700 tysięcy. Same Niemcy do grudnia zaimportowały z tego 1107 tysięcy m³, prawie dwa razy więcej niż w 2009 r. i dziesięć razy więcej niż w 2008 r., przy czym ceny tego drewna są generalnie znacznie niższe, choć jakość jest wyższa, niż ceny dla odbiorców krajowych. Pokazuje to skalę „drenażu” polskiego rynku surowcowego, jaką stworzył obowiązujący od 2009 r. i w 2010 r. system sprzedaży przetargowej. Dlaczego Polsce opłaca się tanio eksportować surowce, zamiast wyprodukowane z nich wyroby? Wszak przerób tego drewna w Polsce dałby kilka tysięcy miejsc pracy i znaczne wpływy do budżetu z tytułu VAT i CIT. Dane niemieckiego Urzędu Statystycznego nie pozostawiają przy tym wątpliwości: drewno tartaczno-sprzedawane z Polski do Niemiec było i jest tańsze od tego sprzedawanego polskim odbiorcom. W 2008 r. różnica wynosiła aż 41% dla sosny i 38% dla świerku, a w 2009 r. dla drewna sosnowego 36%.

Przekazując te uwagi, kierujemy do Pana Ministra następujące pytania.

1. Czy resort jest świadomy tego, jak w rzeczywistości działa system przetargowy w Lasach Państwowych?
2. Czy ministerstwo planuje poprawę systemu przetargowego, tak aby wszyscy mieli równe szanse na zakup drewna?

Ryszard Górecki
Stanisław Gorczyca